

מסכת זבחים - פרק יג'

(א) השוחט והמעלה בחוץ -

לדעת תנא קמא: חזב על השחיטה וחזב על העליה.

רבי יוסי הגלילי אומר: שחט בפנים והעלה בחוץ - חזב על העליה, אבל שחט בחוץ והעלה בחוץ - חייב על השחיטה ופטור על העליה מכיון שלא העלה בחוץ קרבן ראוי אלא דבר פסול.

אמרו לו: לדברך אף השוחט בפנים ומעלה בחוץ יהיה פטור על העליה, שהרי כיון שהוציא פסלו מדין 'יוצא', ומזה מוכח שאף המעלה דבר פסול חייב.

עונה רבי יוסי הגלילי: שוחט בפנים ומעלה בחוץ - היתה לו שעת הכושר ולכן חייב על העליה, אבל שוחט בחוץ ומעלה בחוץ - לא היתה לו שעת הכושר ולכן פטור על העליה.

טומאת הגוף: טמא שאכל בשר קדשים טהור - חייב כרת.

טומאת בשר: טהור שאכל בשר קדשים טמא - חייב מלקות.

(ב) טמא שאכל בשר טמא שנטמא אחרי שהאדם נטמא - לכ"ע יהיה חייב כרת על 'טומאת הגוף' מכיון שכבר נאסר על האדם לאכול את הבשר מדין 'טומאת הגוף'.

לדעת תנא קמא: טמא שאכל בשר קדשים, בין קדש טמא ובין קדש טהור - חזב כרת על טומאת הגוף, ואפילו אם הבשר נטמא לפני שהאדם נטמא - חייב.

רבי יוסי הגלילי אומר:

טמא שאכל טהור - חזב כרת על טומאת הגוף.

וטמא שאכל דבר שכבר היה טמא לפני שהאדם נטמא - פטור מכרת על טומאת הגוף וחייב מלקות על טומאת בשר מכיון שלא אכל אלא דבר שכבר היה טמא ובכך לא עבר על איסור 'טומאת הגוף', שעל הבשר חל כבר איסור 'טומאת בשר' ולא יהיה עליו איסור 'טומאת הגוף', שאין איסור חל על איסור. אמרו לו חכמים: אף טמא שאכל טהור הרי כיון שנגע בו טמאהו והרי דינו שחייב כרת, א"כ גם טמא שאכל דבר שכבר נטמא יתחייב על אכילת בשר קדשים.

עונה רבי יוסי הגלילי: טמא שאכל טהור וטמאהו - הבשר נאסר באיסור 'טומאת הגוף' ואח"כ באיסור 'טומאת בשר', אבל טמא שאכל דבר שנטמא לפני שהאדם נטמא - על הבשר חל כבר איסור 'טומאת בשר' ולא יהיה עליו איסור 'טומאת הגוף', מכיון שאין איסור חל על איסור.

וטהור שאכל טמא - לכו"ע פטור מכרת, שאינו חזב כרת אלא על 'טמאת הגוף', ולא על 'טומאת בשר'.

(ג) חזב בשחיטה מבעליה, ובעליה מבשחיטה.

חזב בשחיטה: שהשוחט להדיוט - חזב כרת, והמעלה

להדיוט - פטור מכרת.

חזב בעליה: שנים שאחזו בספין ושחטו - פטורים מכרת, אחזו באבר והעלוהו - חזבין בכרת.

העלה וחזר והעלה וחזר והעלה -

חזב כרת על כל עליה ועליה, דברי רבי שמעון.

רבי יוסי אומר: אינו חזב אלא אחת.

ואינו חזב עד שיעלה לראש המזבח.

רבי שמעון אומר: אפלו העלה על הסלע או על האבן - חזב.

(ד) אחד קדשים כשרין ואחד קדשים פסולין שהיה

פסולן בקדש, והקריבן בחוץ - חזב.

אבל פסולים שאין פסולים בקודש שהקריבן בחוץ - פטור.

המעלה כזית מן העולה ומן האמורין של שאר הקרבנות

בחוץ - חזב ואפילו לא העלה את הכל.

הקמץ, והלבונה, והקטורת, ומנחת כהנים, ומנחת כהן המשים, ומנחת נסכין, שהקריב מאחד מהן כזית בחוץ -

לדעת תנא קמא: חזב.

רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את פלו.

וכלם שהקריבן בפנים ושיר בהן כזית והקריבן בחוץ - גם לרבי אלעזר חזב מכיון שבהקטרת כזית הוא גומר את ההקטרה.

וכלן שחטרו כל שהו והקריבן בחוץ - פטור.

(ה) המקריב קדשים ואמוריהם בחוץ - חזב.

מנחה שלא נקמצה והקריבה בחוץ - פטור מכיון שאינה ראויה להעלוא לפני קמיצה.

קמצה וחזר קמצה לתוכה והקריבה בחוץ - חזב.

(ו) הקמץ והלבונה שהקריב את אחד מהן בחוץ - חזב.

רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את השני, מכיון שרק בהקטרת כל המתיר חייב.

אחד בפנים ואחד בחוץ - חזב, מכיון שבהקטרת השני גומר את ההקטרה.

שני בזיכי לבונה שהקריב את אחד מהן בחוץ - חזב.

רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את השני.

אחד בפנים ואחד בחוץ - חזב.

הזורק מקצת דמים בחוץ - חזב.

רבי אלעזר אומר: אף המנסך מי חג בְּחַג בחוץ - חזב.

שחט אחת בחוץ ואחת בפנים - חָיֵב על החיצוֹנָה, וְהַפְּנִימִית מְכַפֶּרֶת.
קָשָׁם שְׁדָמָה של הראשונה פוטר אֶת בְּשָׂרָה ממעילה שהרי הוא מותר לכהנים לאכילה, כִּי הוּא פוטר אֶת בְּשָׂר חֲבֵרֶתָה שאין בה ממעילה.

רבי נחמיה אומר: שְׁגִירֵי הַדָּם של חטאות פנימיות שהם מעכבות שֶׁהַקְּרִיבָן בַּחוּץ - חָיֵב.
ולדעת חכמים: אין שיירי חטאות פנימיות מעכבות ואם הקריבן בחוץ - פטור.

(ז) המולק אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים וְהֶעֱלָה בַחוּץ - חָיֵב על העליה. מִלֶּק את העוף בַּחוּץ וְהֶעֱלָה בַחוּץ - פְּטוּר, מכיון שהמליקה בחוץ עושה את העוף לנבילה.
השוחט אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים וְהֶעֱלָה בַחוּץ - פְּטוּר, מכיון שהשחיטה בפנים עושה את העוף לנבילה.
שָׁחַט את העוף בַּחוּץ וְהֶעֱלָה בַחוּץ - חָיֵב על השחיטה ועל העליה.
נִמְצָא, מליקה שהיא דֶרֶךְ הַקְּשָׁרוֹ של העוף מִבַּפְּנִים היא פְּטוּרוֹ בַחוּץ. שחיטה שהיא דֶרֶךְ הַקְּשָׁרוֹ של העוף בַּחוּץ היא פְּטוּרוֹ בַּפְּנִים.

וכן השוחט בהמה בלילה בפנים והעלה בחוץ - פטור, מכיון ששחיטה בלילה בפנים פסולה.
שחט בהמה בלילה בחוץ והעלה בחוץ - חייב, מכיון ששחיטה בלילה בחוץ כשירה.
רבי שמעון אומר: כֹּל שְׁחֵיבִין עָלָיו בַּחוּץ - חָיֵבִין עַל פְּיוּצָא בוֹ בַּפְּנִים שֶׁהֶעֱלָהּוּ בַחוּץ, חוץ מן השוחט עוף בַּפְּנִים וּמֵעֲלָה בַחוּץ שהוא פטור.

(ח) החטאת שֶׁקֵּבַל דָּמָה בְּכֹס אֶחָד - נִתֵּן בַּחוּץ וְחֹזֵר וְנִתֵּן בַּפְּנִים, בַּפְּנִים וְחֹזֵר וְנִתֵּן בַּחוּץ - חָיֵב, שֶׁכֵּלּוּ רְאוּי לְבֹא בַּפְּנִים.
קֵּבַל דָּמָה בְּשָׁנֵי כֹסוֹת - נִתֵּן שְׁנֵיהֶן בַּפְּנִים - פְּטוּר.
נִתֵּן שְׁנֵיהֶן בַּחוּץ - חָיֵב מִכּוּן שְׁשֵׁנֵי הַכֹּסוֹת רְאוּיֹת לַעֲבוּדָה.
נִתֵּן אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ - פְּטוּר.
נִתֵּן אֶחָד בַּחוּץ וְאֶחָד בַּפְּנִים - חָיֵב עַל הַחִיצוֹן, וְהַפְּנִימִי מְכַפֶּר.

לְמָה הַדָּבָר דּוּמָה?
לְמַפְרִישׁ חֲטָאתוֹ וְאֶבְדָּהּ, וְהַפְּרִישׁ אַחֲרַי תַּחֲתֶיהָ, וְאַחַר כֵּן נִמְצָאת הָרֵאשׁוֹנָה, וְהָרֵי שְׁתֵּיהֶן עוֹמְדוֹת וְרְאוּיֹת לַחֲטָאת.

שָׁחַט שְׁתֵּיהֶן בַּפְּנִים - פְּטוּר.
שָׁחַט שְׁתֵּיהֶן בַּחוּץ - חָיֵב, כִּיּוֹן שְׁשֵׁנֵיהֶם רְאוּיֹת לַחֲטָאת.
שחט אחת בַּפְּנִים וְאַחַת בַּחוּץ - פְּטוּר, כִּיּוֹן שֶׁהַעֲבוּדָה בְּרֵאשׁוֹן דּוּחָה אֶת הַשְּׁנֵי מִלֵּהוּיֹת רְאוּיֹת.